

Opis źródła:

„Wiadomości Warszawskie”, gazeta mająca monopol informacyjny w Koronie w latach 1765-1773. Przekazywała przeróżne informacje; od spraw lokalnych, demograficznych, ekonomicznych, geograficznych, politycznych, historii zwykłych ludzi, po traktaty prawne. Wskazywała państwo, którego dotyczą informacje, czasem jedynie, skąd je otrzymała. Źródło odnosi się do dalszych odkryć geograficznych w Ameryce Północnej – prawdopodobnie mowa o okolicach znajdujących się w cieśninie Beringa, łączącą Alaskę z azjatycką Syberią, albo wyspę Świętego Wawrzyńca. Gazeta powołała się na źródło angielskie, które zostało przedstawione 22 lutego, czyli ponad miesiąc przed pojawieniem się w numerze „Wiadomości Warszawskich”. Nie wiadomo, kim był kapitan okrętu, czy rzeczywiście służył Wielkiej Brytanii. W tamtym czasie ta część Ameryki Północnej jeszcze nie została zajęta przez państwa europejskie.

Miejsce wydania:

Warszawa 30 marca 1771r.

Miejsce przechowywania źródła:

Oryginał przechowywany w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, gabinecie starych druków, zdigitalizowany i dostępny na stronie crispa.uw.edu.pl, należąca do domeny publicznej.

Tekst źródła:

Wiadomości Warszawskie, 1771, nr 26. Z ANGLII.

Z Londynu d. 22 Lutego.

Listy z Hudson z Ameryki donoszą, że kapitan okrętu płynąc morzem stroną północną [jako on obserwował] odległą od ekwatora albo linii śródziemnej gradusami 64 i minut 20, znalazł ziemię, jeszcze dotąd nieznaną, na której ludzie są podobni do Tatarów z kształtu twarzy, z mowy i ze sposobu życia. Skąd wnosić można, że Ameryka [co niektórzy pisarze twierdzą] nie była przed tym wyspą, ale się łączyła z Azją.

Pytania do źródła:**Pytania dla uczniów szkoły podstawowej i uczniów szkoły średniej (poziom podstawowy):**

1. Czy odkrycia geograficzne zakończyły się w XV-XVI wieku?
2. Pod banderą czyjego państwa mógł płynąć kapitan okrętu?

3. Kim są Tatarzy? Dlaczego gazeta przyrównała ich do ludzi, których spotkał kapitan okrętu?
4. Na podstawie własnej wiedzy lub dostępnych materiałów, napisz, o jakiej ziemi lub miejscu mowa w tekście.

Pytania dla uczniów szkoły średniej (poziom rozszerzony): pytania dla poziomu podstawowego, a ponadto:

1. Jakie państwa miały kolonie w Ameryce Północnej w XV-XVI wieku?
2. Co oznacza przypuszczenie, o którym mowa w źródle, że Ameryka mogła nie być wyspą, ale była połączona z Azją? O której części Ameryki Północnej mówi źródło?
3. Na podstawie własnej wiedzy lub dostępnych materiałów, napisz, o jakiej ziemi lub miejscu mowa w tekście.

Literatura pomocnicza:

Stephen. R. Bown, *Wyspa niebieskich lisów. Legendarna wyprawa Beringa*, Poznań 2020.

Najważniejsze cezury: Jak napisano powyżej, gazeta „Gazeta Warszawska” miała monopol informacyjny w Koronie od 1773, w momencie wchłonięcia „Wiadomości Warszawskich”.

Imię i nazwisko osoby opracowującej rekord: Kamil Dobrzański